

Caracterizarea personajului Zaharia Herdelea din opera Ion scrisa de Liviu Rebreanu-a doua parte

Prima lui aparitie in roman este respingatoare: "sosi... lalaind un cantec de betie, cu palaria intr-o ureche, cu ochii inrositi si tulburati de bautura". Prada unui conflict interior, "dadea intruna din maini, parca s-ar fi sfadit cu un dusman inchipuit".

Nemulțumirea și surprinderea că fata lui se împotrivesc căsătoriei planuite ia forma unei amenințări directe: "cu dansul [George Bulbuc, n. n.] ai să-mi cununi fata dumneata, macar de-ai ști că are să crape inima dintr-însa". Temperament violent, el e decis să meargă până la capăt: "ii pun gatul pe tăietor și numa una-i trag cu barda, macar să știu că mă duc pe urma la spanzurătoare", afirmă cu o voce de stăpan care nu accepta niciun refuz.

Cruzimea ce reiese din amenințări e una reală. Dragostea părintească lipsește din sufletul lui, iar mulțumirea sufletească a fetei este neimportantă în raport cu obsesia posesiunii materiale care îi întunecă mintile. El trăiește o puternică și degradantă criză când, prin căsătoria Anei, trebuie să cedeze "talharului" o parte din pământ.

Moartea femeii este înțeleasă de Băciu ca un obstacol depășit în intenția de recucerire a pământului. Nici pentru viața lui Petrisor, nepotul său, nu are prea multă prețuire, iar replica pe care i-o dă lui Ion după înmormântarea Anei este de o rautăte cumplită, demonstrând micime sufletească: "Ja seama, ginere, să nu cădea bolnav nepotelul".

Dorința de a-și recăpăta pământurile îl dezumanizează complet.

Preotul Belciug îl apostrofează: "Ba să-ți fie rusine mai omule, să mai umbli după avere, când vād că ai ajuns de rasul satului cu betiile". Decăderea morală a lui Vasile Băciu este determinată de despartirea de pământuri, el fiind că și Ion o fire patimăsa care nu poate exista fără "a avea".

Fundamentală în caracterizarea sa este surprinderea gesturilor, a reacțiilor organice și a nuanțelor vocii în fiecare întâlnire cu Ion, a cărui prezență activează latura brutală a ființei sale.

Nici în final, după moartea ginerelui, pământul nu-i va reveni, acesta intrând în posesia bisericii, ca unică formă de a-l elibera de blestemul care l-a făcut cauza a atator tragedii.